

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 180; félévre 80; negyedévre 45 Lei.

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén

(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig

A csikszereda és gyergyószentmiklósi városi választásokat a kormány megsemmisítette.

Az Adeverul c. bukaresti lapban olvassuk, hogy a kormány úgy a csikszeredai, mint gyergyószentmiklósi városi választásokat, avval az indokolással, hogy a magyarság nem adott megfelelő számú helyet a tanácsban a románoknak és a polgármesteri széket nem látja románok által biztosítottak, megsemmisítette. Ugyancsak az Adeverul közli, hogy minden valószínűség szerint ugyan ilyen sorsa lesz a brassói választásoknak is hasonló indokok alapján.

Ha a hír igaznak bizonyul, meg kell valljuk, nagy meglepetés részünkre. Mit ér akkor az egyezmény, mire való volt írásos megállapodás?

Aranylakodalom.

— Idősebb Márton Lajos birtokos és neje Páll Anna 50 éves házassági évfordulója. —

Ünnepélyes istentisztelet.

Folyó hó 22-én ünnepelte házasságának ötven esztendő évfordulóját id. Márton Lajos gyergyószentmiklósi földbirtokos, városunk egyik legtekintélyesebb székely gazdája.

Ósi székely szokáshoz híven, először a templomba ment el az aranylakodalmas pár, hogy 50 esztendő után újra Isten áldását kérje és háliját a teremőnek kifejezze.

Lélekemelő aktusnak voltunk szemtanui, amikor az agg házaspár az oltár elé járult s Szabó György kerületi főesperes szép papi segédlettel celebrált ünnepélyes istentisztelet keretei között újra az egyház áldását adta rájuk, majd emelkedett szavakban méltatta az ünnepély jelentőségét.

A templomban a kiterjedt Márton család közvetlen tagjai s Márton Lajos nagyszámu tisztelői voltak jelen, kik meleg szeretettel fejezték ki e kivételes szép alkalomkor az ünneplő párnak jó kívánataikat.

Mi sem haladhatunk el szó nélkül ezen kivételes és kevés embernek osztályrészül jutott évforduló mellett, mert valóban Isten különös kegyelme, hogy valaki egy fél század multán testben épen és lélekben erősen oly sok szerető rokon, barát és tisztelő között tarthassa meg aranylakodalmat. Mint példát is kell emberek elé állítsuk Márton Lajos életét és munkásságát, aki az élet nehéz küzdelmei között a köznek, fájának és a társadalomnak való munkásságot, mint életcélt tűzte egyik feladatául.

Hosszu éveken keresztül Gyergyószentmiklós nagyközség bírása volt, évtizedeken át pedig a gyergyószentmiklósi egyháztanács megyebírása.

Mindenütt ott láttuk Márton Lajost, ahol a köznek tenni kellett, ahol a közért áldozatot kellett hozni. Hajlott kora ellenére is, amikor más már nyugalmába vonul, ő fiatalos frisséggel, tettakészséggel mindenütt ott van, mindenütt példát és utat mutat, hogy erőt, bizalmat öntsön a ma nekéz óráiban a jobb jövőért küzdő jövőző generációba.

Márton Lajos, aki takarékos, példás és

mukás életével egy hosszú emberöltőn át irányt mutatott, ebben a tisztes korban embertársainak tiszteletét és megbecsülését érdemelte ki.

A lakodalmi vacsora.

Esti 8 órakor a díszesen és izléssel átalakított Páll Sándor-féle vendéglőben látta vendégül az ünneplő pár nagyszámu tisztelőit, akik a családtagokkal együtt mintegy 70-en vehettek részt a banketten. Képvisele volt Gyergyószentmiklós városának minden rétege s az ünnep érdekességét minden esetre emelte az a körülmény is, hogy annak résztvevői között az aranyemésheteiben lévő párt, Ferenczy Pista bácsit is ott láttuk, aki a tőle megszokott figyelmességgel és ma is, 80 évének dacára, teljes szellemi frissességgel sok élettapasztalatra mutató szép felköszöntőket mondott.

Ott láttuk a lakodalmi vacsora résztvevőinek sorában a két egyházfőt: Szabó György kerületi főesperes és Görög Joachim kanonokot, dr. Tódor Béla főgondnokot nejjével, E. Deér Kálmán bankigazgatót, dr. László Dezsőt, Fülöp Józsefet nejjével, dr. Gaál Alajos orvost, id. Szász István és Pál József birtokosokat, Páll Lajos tekerőpataki birtokost, Puskás István bankvezérigazgatót és sokat számosan Gyergyószentmiklós tekintélyes székely gazdái és intellektueljei közül.

Az elhangzott igen szép felköszöntőkben a felszólalók mindegyike meleg szeretettel és őszinte nagyrabecsüléssel emlékezett meg az ünneplő Márton Lajos és feleségéről, akik példát mutató munkás élet között most az 50 esztendő házaselet arany küszöbét lépték át.

A mindvégig emelkedett jókedv és ünnepi hangulat közepette a vendégsereg a kora reggeli órákig kitartott.

Még egy őszinte gratulációt kell elmondjunk: Páll Sándorné messze ismert háziasszony ezuttal is remekelt, mert olyan vacsorát adott, amelyet még sokideig megemlegetünk, különösen a ropogós malacpecsenyét s tartogatjuk étvágyunkat a beigért vendéglőhelyiség megnyitóra és a Páll Sándor által frissen töltött Dréher-sörre.

s. n.

Az Ipartestület közgyűlése.

Nagyjelentőségű tervek megvalósítása.

A gyergyószentmiklósi Ipartestület folyó hó 21-én tartotta meg rendes évi közgyűlését.

A közgyűlés első tárgya az iparhatósági megbízottak választása volt, melyet dr. Nagy József városi ügyész, mint a város delegáltja, vezetett le.

Stengel Károly ipt. alelnök, az itthon nem lévő Csiby János elnök helyett átvéve az elnöklést, a mult évben elhalt 10 iparos tag elparentálása után, a gyűlést megnyitja.

György ipt. jegyző olvassa fel a testület mult évi működéséről szóló jelentését, melyből megállapítható, hogy az elnökség és előjáróság úgy az egyes iparosokat, mint magát a testület erkölcsi és anyagi érdekeit érintő ügyekben a legnagyobb odaadással fejtette ki működését.

A jegyzői jelentés a legnagyobb megelégedéssel vétetett tudomásul.

A mult évi vagyon-mérleg és zárszámadás, valamint a folyó évi költségvetés egyhangu elfogadása után elnöklő Stengel Károly az előjáróság, valamint a tisztikar nevében visszadja a megbízatást a Közgyűlésnek s kéri, hogy az elnök és tisztikar, valamint a választmány megválasztását a Közgyűlés ejtse meg.

Választás.

Az elnöklést átadja Sándory Mihály kor-elnöknek, aki a maga részéről, mint az elnöklésre leghivatottabbat, Csiby Jánost ajánlja, mire a Közgyűlés régi elnökét, Csiby Jánost, egyhangu felkiáltással választja meg.

A jelölő-bizottság javaslata alapján számvevőkül: Berkovits Lázár, Schuller Károly és György Sándor választattak meg, míg a választmányba 20 rendes és 6 póttag választott.

Temetkezési osztály létesítése.

Az egység érzete. — A kitartás.

Ezután a Közgyűlés Stengel Károlynak egy az Ipartestület kebelében létesítendő temetkezési segélyosztály megalakítására vonatkozó indítványát tárgyalta, melyet kidolgozásra a választmányának adott ki.

Végül az új választmány ült össze gyűlésre, melyen saját kebeléből megválasztotta alelnöknek: Stengel Károlyt. Pénztárosnak: Nagy Istvánt. Gazdának: Novák Bélát.

Az ipartestület közgyűlésének lefolyása, az ott elhangzott beszédek, az elnök, gazda és pénztáros, valamint a számvevők és a választmányi tagok személyének kiválasztása teljes tanubizonyosság arra, hogy minden egyes tag átérzi azon komoly munkát, melyre a testület az összesség érdekében hivatva van s a választással dokumentálta szeretetét és bizalmát azon vezetőség iránt, kik szakértelem, komolyság, odaadó tevékenység és e mellett gerincességükkel igyekeznek megbízatásuknak eleget tenni, — s kiket a testület minden tagja fenntartás nélkül követni is fog.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Termény-, vas-, fűszer és csemegeáru nagyban és kiskeresletben.

Az Ipartestület működése figyelmet érdemel, mert amint tudva van, ezen testület tagjai voltak csak képesek arra, hogy az évtizedekkel ezelőtti alakult Dalegyletet, Tüzoltó-egyletet fenntarthaták és fejleszthették.

Sajnos a tüzoltóegylet — bárha fenntartása és fejlesztése a beszédett tüzoltó díjakból biztosítva van — mostanában nem sok működést fejt ki, de reméljük, hogy a közelgő nyári időszak nem találja készületlenül az iparosság kitartó akarátát ismerve, hisszük, hogy az egylet fejlesztése, felszerelésének kiegészítése iránt megtalálja mielőbb a módozatot. *y. a.*

Tinkák és Boták.

Ember tervez, Isten végez.

Még Gyergyóban is kevesen tudják, hogy Vasláb község északi része a vasútállomási bejárótól fel a „Lok“-patakon az ugynevezett Kinda és Heveder falurész és idők óta nem a vele egy testet képező Vaslábhoz, hanem Tekerőpatak községhez tartozott, mint a negyedik tizes egy része; ugyisint Vaslábban tul a Grées oldalán fekvő Tinka—Bóta telep szintén Tekerőpatak községnek képezte a Kinda-Hevederrel együtt a negyedik tizesét, lévén a terület mindkét helyen Tekerőpatak tulajdona, illetve tekerőpataki telekkönyvben. Ezelőtt is az lett volna természetes és helyes, ha ezen említett telepek ne a tőlük hét, illetve 14 kilométerre fekvő Tekerőpataktól, hanem a velük egy községet képező Vaslábtól, illetve a csak 5—7 kilométerre fekvő Vaslábtól nyerjék közigazgatásukat és ne Vaslábban át még hat-hét kilométer távolságból. Azonkívül a faji összetartás is ezt parancsolta volna, lévén ezen telepek lakosai legnagyobb részben románok.

Most hajtották végre az új közigazgatási beosztást. Mindenki biztosra vette, hogy ezen régi helytelen beosztást reparálják s ezen telepek lakosait megkímélve az ügyes-bajos dolguk végzése végett végzendő sokszoros és költséges fáradság és idővesztegetéstől, a természeti fekvés által egyenesen parancsolt Vaslábhoz fogják csatolni. Így is történt. Mindenki helyesnek és természetesennek is ítélte ezt. Azonban ember tervez, Isten végez. A törvény előír, a főhatóság határoz. Tinka—Bóta—Kinda felbbez s a vármegye változtat. Mikor ezen negyedik tizes lakosai megtudták, hogy őket Vaslábhoz csatolták, nem gyújtottak örömtüzeket, hanem tiltakoztak, hogy őket Vaslábhoz csatolják, mert „ők a magyarokkal ezelőtt is békeségben éltek s ezután is velük akarnak maradni és addig jöttek-mentek, hogy az elcsatolást megsemmisítették s maradt minden a régiben. Továbbra is járnak ügyes-bajos dolguk végzésére Vaslából Tekerőpatakra, illetve Vaslábban át Tekerőpatakra és alkotják annak továbbra is negyedik tizesét s foglalnak helyet annak képviselőtestületében is.

Mindenki tudja, hogy nem csupán Tekerőpatak iránti merő szerelemből jártak ki a visszacsatolást, de azért ezen egyszerű eset is vet némi világot az annyiszor felhánytorgatott „elnyomó“ és „üldöző magyarok“ eljárására.

p. l.

Firenzei levél.

Séta a városban.

Firenze, január 25. Vasárnap délelőtt van, szép napsütés, szinte tavaszi hangulattal tele, indulunk meg egyet széjjelnézni a városban.

Legelsősorban is kezdjük a centrumnál. Modern palotákkal övezett tér, középen hatalmas II. Emánuel ábrázoló lovasszobor. Innen ágaznak szét a szélrózsa minden irányába az utak. Megindulunk taláalomra az egyiken s ki jutunk a napfényes Lungarnora, az Arnó partjára. Hullámszik az élet, a sétálók tömege el-lepi az egész partot. Kicsalta őket az édes nap-sugár, amely egy pár napi hideg idő után száz-szor edesebbnek és melegebbnek tűnt fel. S a tarka tömegben, amely kéjelegve sütkérezik az Arnó parton, meg lehet találni a világ minden nemzetét. Itt sétálnak a francia madameok és monsieurok, itt ad találkát az angol lady olasz barátjának s néha-néha feltűnik a tömegben

egy-egy ferde szemű japán vagy kínai. Lehet itt látni rövidnadrágos német turistákat, turbános hindukat s mikor néha-néha megüti az ember fülét a csengő magyar szó, olyan jól esik.

De nem is lehet egyáltalán csodálkozni ezen a nagy idegenforgalmon, hiszen Firenze amellet, hogy nagyon bájos fekvésű város, övezve a hóborította Appeninektől s átszelve a kéklő Arnótól, egyike Itália műkincsekben leg-gazdagabb városainak. Muzeumaiban vannak felhalmozva a XIV. és XV. század világszerte híres mestereinek, Michelangelónak, Rafaellónak, Tizianonak s még sok másnak örökbecsű munkái. Két leghíresebb muzeuma az „Uffizzi“ és a „Pitti“. Az első az Arnó innenső, a másik a tulsó partján fekszik s hajdanában a Mediciek palotája volt. A kettő egymással egy hosszú folyosó által van összeköttetésben, amely Firenze legrégibb hidja a „Ponte Vecchio“ fölött vezet el. Érdekes látványt nyújt ez az órági hid teljesen beépítve kis üzlethelyiségeknek szolgáló építményekkel. Mondhatnánk, itt van Firenze ékszerésznegyede, annyira tömve van ez a hid ékszerészüzletekkel.

Közeledik a dél, elhagyjuk a csillogó Arnó partot, hogy hódoljunk azon rossz emberi szokásnak, amelyet azonban mégis meg kell tenni. t. i. az evésnek. (Ilyenkor tényleg rossz szokás, mert az alatt annyi szépet és érdekeset láthatna az ember.) Nagyhamar elvégezzük ezt is és folytatjuk megkezdett sétánkat a városban.

(Folyt. köv.)

Lázár Vilmos.

Színház.

Jól emlékszem, több megdöbbenő nyilatkozatot kellett zsebre vágjak azért, mert az első két este után, a színészekről, a Gyergyói Ujságban egy hasábon át, majdnem csak jót írtam. Ma három hete annak és meggyőződött a közönség, hogy a szívem, a művészetjelző barometer nem csalt. Három hét után még több és még több jót írhatok.

A fokmérő nem mindig a taps, nem mindig a nagyközönség orkánsejű megnyilvánulása. Vannak olyan színészi öt perces alakítások, melyek az egész estét, az egész szezon megéri, melyeknek gyönyöre elkísér heteken, vagy hónapokon keresztül.

Felhővel beszélgettem és többek között rályukadtunk arra, hogy a művésznak — anyagiak miatt — az átlag közönség izlésének engedelmessé kell és olykor, nem a magas művészi célt, de a testiség durva kíváncsiságait kell pörére vetkőztetéssel kielégítenie.

Nem vagyok ezen az állásponton, de szomorúan kell elfogadnom a valóságot.

A közönség átlaga ma is ott tart, ahol a művészet 20 évvel ezelőtt, pedig nem fa, amely egy és ugyanazon helyen virágzik sok-sok tavaszon és hullatja lombját sok-sok őszön.

A művészet elfutott a repülőn, gyorsvonalon, villamosságon messze-messze távolokba, de nem hibás, ha az átlag közönség csak testével használja ezeket a vívmányokat, a lelke pedig ott virágzik a múlt virányain.

Ki a hibás?...

Az R. U. R. utópisztikus kollektív dráma poenjével, amely egyébként gradizmus felépítésű, nem értek egyet.

A kultura nem viszi semmisülésbe az emberiséget, vagy ha testi, anyagi értelemben igen is, a szellem erejében százszorosan gyarapodva, csak a tartósságra tör.

Ebben a darabban Örvössy, Révész, Hevessy, Szabó, Felhő, Csóka, Gaál Piri, Katona, Horváth, Kovács Margit, mind-mind remekeltek. A legjobbat nyújtották, amit csak lehetett.

Az, hogy a darab a hosszas diszletezések miatt az éjjeli órán is tul húzódott, pusztán a színpadnak köszönhető és addig, amíg új formában nem lesz az felépítve, Gyergyószentmiklós közönsége mindig ki lesz téve a kellemtelenségnek.

Kedden: Fehér Kabaré volt, melynek műsorszámait felülmutatták várakozásunkat. „Szerzők iskolája“ c. jelenetben Lázár Hilda és Örvössy valóban betetőzték azt a skálát, melyet egy színművész nyújtani tud. Váratlan

szépségű alakítás volt ez és Örvössy igen nagyra nőtt szemünkben. Lázár Hilda pedig beváltotta a szép ígéretet.

Hallos Mici énekelt és chanzonjai bájosan hatottak.

Papp Nusi, aki eddig csak temperamentumos statisztá szerepeket adott, jellemző keleti táncával ragadott el. Pompás test, szép és plasztikus, fáraók régmúlt korát keltette életre. Köszönjük.

Csóka József az egyfelvonásosokban és melodrámban adott igaz értéket.

Szabó Gyula ércesen és mégis finoman csengő népdalaival igen-igen drága érzéseket ébresztett.

Felhő az egyfelvonásokban és igen pompásan adott kupléival, magánszámaival hálás mosolyt csalt az ajkakra és becsülés tűzét a szemekbe.

Gálffy Annus most is olyan kedves volt. Szereplése, tánca csak emelte a műsor pompáját.

Gaál Piri az R. U. R. drámában méltán megérdemelte a főszerep reá osztását, de a keddi egyfelvonásosokban is megmutatta, hogy pompását tud adni, ha akar, vagy ha olyan szerepet kap, amely egyéniségének megfelel.

Kár, hogy Schreiber hegedűkoncertje más-korra maradt és hogy Héjja urnót külön is nem hallottuk.

Ez a kabaré-est szépségben, értékben megmutatta a szereplők igen kiváló tehetségét és sejtetni engedti azt, hogy még többre is képesek.

Tán jó volna ezt így újból megismételni, vagy egy újabb műsorral még egy Kabaré-est adni.

A tapsban a kezek elfáradtak, de a szó és a toll nem fog elfáradni a köszönet és dicsegetben, ha ezután is szívvel, lélekkel óhajt Gáspár igen jó társulata nekünk kedveskedni.

Támogassuk részvételünkkel őket, a magyar szó derék harcossait.

*

Gáspár igazgató ez uton értesíti Gyergyóvidék közönségét, hogy a vidéki és tervbe vett alfalui kirándulása csaknem bizonytalan.

Tib.

Nyílt levél.

Anghelescu Miniszter Urhoz.

Miniszter Ur!

Engedje meg, hogy becses figyelmét néhány percre igénybe vegyük.

A gyönyörűen szép „Csikorszag“-ban döbbenetesen csuf eset történt. Ezt hozzuk itt nagybecsű tudomására, mert megvagyunk győződve, hogy Önnek, Miniszter ur, erről semmi tudomása sem lehet és amihelyt megtudja, azonnal megfelelő módon intézkedik.

Niculae Comaniciu Ön, Miniszter ur, fegyelni vizsgálat rendjén, csiki revizor scolari állásból a sorocaiba helyezte át, később megállásától felfüggesztette. Azon okok amelyek felfüggesztését, illetve áthelyeztetését vonták maga után Niculae Comaniciunak, a sajtóban is napvilágot láttak. Ezekre Niculae Comaniciu azzal felelt, hogy egyszerre három lap ellen indított sajtópert. A sajtóperek éppen most vannak folyamatban és éppen most e hó 1-én helyezettett vissza csiki revizori állásába is N. Comaniciu. Rögtön hozzá is látott működése megkezdéséhez: telefonált vagy sürgönyözött minden iskolának, tudatván, hogy ismét Ő, N. Comaniciu a csiki tanfelügyelő s nyomban megkezdte iskolalátogatásait is, azokon a tanítókon tanítónőkön kezdte és folytatta s folytatja nemes célu munkáját, akik vagy közvetve vagy közvetlenül érintve, avagy érdekelve vannak a sajtóperekben, leginkább mint tanuk. Megtiltotta a távozó, jóindulatu Toma Manolache revizor scolar tiszteletére rendezendő bucsuestély megtartását azzal, hogy a tanítóknak nem engedte meg az állomáshelyükről való eltávozását egyrészt, másrészt meg rosszaságának adott kifejezést azokkal szemben, akik résztvesznek a banketten.

Miniszter Ur! Ez az a döbbenetesen csuf csikországi eset. Teljes tisztelettel kérjük: vesse véget Niculae Comaniciu revizor scolari működésének mindaddig, amíg lejárnak sajtóperei. Erre is nem magunkért, hanem az igazságszolgáltatás redjén felmerülő bizonyítási eljárás tisztaságáért van szükség. Bizva Miniszter Urban, reméljük kérésünk teljesítését.

Egyébként: Uram de szabadíts meg a gonosztól!

Több csiki tanító

HIREK.

— **Halálozás.** Városunk szülötte, Belényessy Alajos nyug. Máv. főfelügyelő életének 57-ik esztendejében hosszas szenvedés után Budapesten február 23-án elhunyt. Halálát neje kívül a Gyergyószentmiklóson élő kiterjedt Blénessy család gyászolja. Az elhunyt kitartó szorgalmával, odaadó munkásságával, puritán becsületességével saját erejéből küzdötte fel magát a Máv. vasúti központi igazgatóság kebelében a főfelügyelői állásra.

— **Eljegyzés.** Grósz Lilly Ratosnya és Barják Mihály aradi fatermelő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Gyergyószentmiklós messze esik a központtól.** Kellemesen érintett minden jó érzésű embert a hír, hogy pár városban már bevezették a kormány ígérteit és elrendelték a magyar nyelvű beadványok elfogadását. Ugyanakkor úgy halljuk, hogy a kilencvenkilenc százalékosan színmagyar Csíkvármegye gyergyói részében nem fogadják el a hatóságok a magyar nyelvű beadványokat. Igaz, hogy Gyergyó messze van Kolozsvár és Szatmártól, de azért talán mégis más elbánást érdemelnének a megértést szüntelen szavaló uraktól!

— **A Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület vezetősége** folyó hó 28-án délután 3 órára hívta egybe az egyesület tagjait az alakuló közgyűlésre. A közgyűlés a központi róm. kath. iskola nagytermében lesz megtartva s annak főbb pontjait képezik: a) A legutolsó közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. b) Titkári jelentés. c) Az egyesület alapszabályainak módosítása és kiegészítése s az egyesület jogi személyiségének elnyerése iránti lépések megtétele. e) Indítványok. Kéretnek az egyesület tagjai, valamint a nem tagok is, akik az egyesületbe belépni óhajtanak, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Vasúti baleset.** Ferencz Gergelyné, Fazakas Ágnes szárhegyi lakos f. hó 17-én a Gyergyószentmiklóson átmenő gyorsvonatról, amely a szárhegyi állomáson nem áll meg, kigurított és a balkeze fejét a vonat kerekéi teljesen összeroncsolták. Egy félórával később az állomás közelében lévő fátelen dolgozó emberek asszonyai ebédet vittek és ők találták meg az állomás előtti sínek között teljesen vérbe fagyva, akik a faluba vitték első segélynyújtásra Szini doktorhoz, onnan pedig a gyergyószentmiklósi kórházba. Különös az, hogy az asszonyok egy fél óra múlva a vonat elrobogása után találták meg a szerencsétlent melyről az állomás személyzete nem is tudott.

— **UJ HIREK.** A frankhamisításra vonatkozóan Windischgrätz bevallotta, hogy annak semmiféle politikai háttére nincs. Távol áll attól az Albrecht-féle híresztelt puccs. A bizottság megállapította, hogy Bethlent és a magyar kormányt ebben az ügyben semmiféle felelősség nem terheli. Valószínű, a bűnösök megbüntetésével így a frank ügy elcsendesedik véglegesen.

— **Nappali mozi.** Anapokban tartották meg a nappali mozi első nyilvános bemutatóját. A Teréz-körut egyik emeletes háza fölött fényes nappal ragyogó színekben pompázott a vászon a színes fólvetel. Rongteng ember kísérletezett a mozi föltalálása óta, hogy lépje a mozirol a sötétség bilincseit, sikerült is itt-ott némi csekély eredményeket felmutatni — ezeknek azonban gyakorlati jelentőségük nem volt. Két magyar ember ajándékozta meg most a világot a minden szempontból majdnem tökéletesnek monható nappali mozival. Több mint egy évvel ezelőtt indultak meg a kísérletek Németh Lajos és Krepuska Lajos mérnökök részéről ebben az irányban. A nappali mozinál a speciális lencseszerkezettel felszerelt vetítógépben az eddigieknél jóval erősebb fényforrás világít a suhanó filmszalag mögött. A gép és vászon között sötét kamara van építve, hogy a vetítógépből kikerülő fény sugarakat semmi más sugár ne zavarja. Így kerülnek a sugarak a finom szövésű selym-vászonra, amely ugynevezett gyöngyvászon. A vászon uccafelőli oldalát pléhernyő keretezi, amelybe fekete tüll van kifeszítve. Ez a fekete tüllanyag a főalkatrésze a nappali mozinak, mert ezáltal érik el azt a sötétséget, amely a vetített kép megjelenéséhez szükséges.

* **Eladó:** egy majdnem teljesen új, hasnált félfedelt, olajtengelyű fekete koci (Sze-szák-féle gyártmány) Cím a szerkesztőségben.

* **Órás és ékszerész tanuló**nak négy közép-osztályt végzett, jó házból való fiu felvétetik Stein Salamon órás és ékszerész üzletébe, a postával szemben.

* **Fehérnemű és felsőruhavarrást** jutányos áron vállalom. Cím: a kiadóba, Ciffra-féle ház emeletén.

IRODALOM.

A „Korunk” első száma.

Dienes László szerkesztésében új, nagy havi szemle jelent meg Kolozsvárott „Korunk” címmel. A nagy gondossággal előkészített első szám teljesen megfelel a hozzáfűzött nagy várakozásnak, amellyel néhány hónap óta a kultúra iránt érzékeny közönség a szemle előkészítő munkálatait figyelte.

Az új szemle első száma, a bejelentett célnak megfelelően, változatos tartalommal megnyilatkozó egységes világnézeti irányt mutat. Dienes László Beköszöntőjében szélesen megalapozott világnézeti programot ad, amely abban csuesosodik ki, hogy korunk mindent relativizáló hajlandósága, amely kulturánkat aláasta és elvezetett Spengler kulturpesszimizmusához, magának a pesszimizmusnak is elveszi szilárd bázisát s megadja lehetőségét egy optimista új világvárásnak. Ennek a racionálisan is jól megalapozható optimizmusnak jegyében indítja útjára az új szemlét, amelynek feladatát nem régi vagy új dogmák hirdetésében, hanem a mai ember lelkeinek az új kultúrszintézisre való előkészítésében látja. A szeretet és egy boldog emberiség lehetőségében való kiüríthatatlan emberi hitet hirdeti a legmagasabb művészi formában Dosztojevszki egy kevésbé ismert és magyar nyelven eddig meg nem jelent elbeszélése. Egy nevetséges ember álma, amely a nagy orosz világnézetét talán jobban összesűrítve juttatja kifejezésére, mint a „Félkegyelmű” vagy a „Karamazov testvérek”.

Czakó Ambró, a vallásbölcséleti kérdések egyik legnevesebb magyar kutatója, a Kereszténység és modern élet sokat vitatott viszonyát fejtegeti. Elek Miklós, Beder Sándor, Hamburg József és Turnowsky Sándor irtak még az első számban nagyobb tanulmányokat.

Emellett a Kulturkrónika rovat az elmúlt hónap érdekes és jellemző kultúreseményeit tüzi vizsgáló türe, a Szemle rovat pedig a könyvpiac és folyóirat-iradalom világnézetileg érdekes újdonságait ismerteti. Ezek között a legérdekesebbek és valósággal kisebb tanulmányok számba jöhetnek: Jászai Oszkár érdekes cikkének ismertetése, amelyet a szlovenszkoji új Lourdes keletkezésének tömeglélektani és politikai okairól irt, Lunaesarszky tanulmánynak érdekes részletei Új-Oroszország kulturájáról és művészetéről, Beer: szociálmizmus története, Oppenheimer cikke a „Bűnbeesett államról,” Hans Überschaar tanulmánya a japán kulturáról viszonyaitban az orosz szovjetekhez, Phasama könyve a Zenizmusról, Hackmann könyve a kínai buddhizmusról stb.

A nagyon szép kiállítás, 80 oldalas szám bolti ára 80 lei lesz, előfizetésben 60 lej. A „Korunk” előfizetési ára félévre 360 lej. Előfizetni lehet a szerkesztő címén: dr. Dienes László Cluj—Kolozsvár, Strada Regală 47.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

Néhány szó a szavatosságról.

Közi Fülöp József állatorvos.

(Folytatás.)

A szavatossági főhíbak is a törvény által megállapított jogi védelmi határidő elmúltával szavatossági hibák maradnak, amelyeknek a vásár íbejében jelenlétét a vevő köteles ép úgy bebizonyítani, mint más — a szavatossági főhíbak közé nem sorolt olyan betegségeknél, melyek a szavatossági hibák 3 kriteriumát magukban rejtik.

Minden egyes rejtett olyan betegségre, mely az állat értékét csökkenti, az eladó 24 órán belül felelős, ha az hivatalosan, azaz állat-

orvos által megállapított. Itt nincs szükség a vevőnek semmiféle bizonyításra.

Ha az állat tényleg beteg, nem eszik, nem kérődzik, 24 órán belül a vevő azt látja is. Ha vevő akarja, hogy minden nehézség nélkül a beteg állatjától szabaduljon a fennforgó betegség miatt, akkor azonnal forduljon állatorvoshoz.

Ne számítson arra, hogy — hátha azért nem eszik, hogy idegen istállóban van, mert ilyen eset nincs. Ha az állattal el mennek az erdőre fahuzatni, bekötik ott az erdei istállóba, melyet az állat soha sem látott, ha egészséges, az eszik itt és mindenhol. Tehát ha a vevő a „hát”-hátra támaszkodik és elmulasztja a hivatalos fórumoknál az állatja betegsége megállapítását, ezt teszi a saját felelősségére és veszélyére.

A vevőt a törvény kötelezi arra, hogy vásárolt beteg állatjával szemben a jó gazda köteles gondosságával járjon el, azaz, azt állatorvossal kezeltesse. Ez szükséges is, mert sok betegség olyan, amelyik gyógyítható — ha idejekorán gyógykezelésbe veszik — vagy gyógyíthatatlanná válik a gyógykezelés elmulasztásával, vagy késői igénybevételével. Ezen utóbbi esetben a felelősség a mulasztó vevőt terheli, nem pedig az eladót. A vevő mulasztását pedig semmivel utánpótolni nem lehet. Pl. az állat egészségesen megy a vásárra, az eladó tul jóllakatja, az állatnak tul tápdus olyan takarmányt ad, melyet nem szokott enni és amelyet tul mohó étvággal gyorsan elfogyaszt. Kap ebből egy bélhurutot, mely a vesénél jelentkezik. Ha ezen betegséget a vevő 24 órán belül állatorvossal vizsgáltatja, akkor azt az állat orvos gyógykezelés alá veszi. Ha az állat meggyógyul, rendben van, szavatosság nem forog fenn.

(Folyt. köv.)

Kiadó lapfajladonos: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

NYILTTÉR.)

A Magyar Párt f. hó 14-én Alfaluban tartott gyűlésén a gyergyószentmiklósi intézőbizottság kiküldöttéi közül dr. Gaál Alajos orvos a gyűlésen elmondott beszédének több kitételével egyéni becsületekben engem súlyosan sértett, kitámadott és megvádolt, mely kijelentéseiről és becsületsértő kitételeiről a megfelelő bírói eljárást ügyvédek útján folyamatba tettem.

Joseni—Gyergyóalfalu, 1926. febr. 24.

Lukács Antal s. k.,
bírók és fatermelő.

*) E rovat alatt közlöttekért a felelősség beküldőt terheli. Szerk.

Hölgyek figyelmébe!

Selyem, szallag és szalma

KALAPOK

virágok, szallagok és mindenféle diszek, alakítások, szalma átvarrás és festés legolcsóbb árban

I. SÁNDOR IRÉN

női divat kalap szalon. — Jársábirósággal szemben

Gyári lerakat.

Nyomtatványokat

legolcsóbban készít

I. KAHAN

könyvnyomda

SZESZ

és mindenféle likör Halásznál,
a legolcsóbb napi-
áron szerezhető be helyi szeszgyár.

Állandó nagy raktárkészlet.

A Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Gyergyószentmiklós,

VIII. évi rendes közgyűlését

1926. évi március hó 7-én (vasárnap) délután 3 órakor fogja Gyergyószentmiklóson, az intézet helyiségében megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak. *)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1925. üzleti évről, zárószámadás előterjesztése és mérleg megállapítása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az

- igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentésének megadása tárgyában.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása s tiszteletdíjuknak megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

*) Az alapszabály 17. pontja értelmében „Azon részvény, melynek alapján a szavazati jog gyakorolható, legkésőbb a közgyűlés előtt három nappal, még le nem járt szelvényeivel együtt, az intézet pénztáránál, vagy az igazgatóság által megjelölt letéti helyen letétmennyezendő. Ez évben külön letéti helyet az igazgatóság nem jelölt meg.

Bilanțul general la 31 Decembrie 1925.

Mérleg-számla 1925. december 31-én.

Activ — Vagyon

Pasiv — Teher

Numerar — Készpénz	798.257	18	Capital de acții — Részvénytőke	1,500.000	—
Cambii — Váltók	8,027.355	50	Fond de rezervă — Tartalékalap*	704.850	—
Efecte — Értékpapírok	136.553	—	Fondul de rezervă al creanțelor dubioase — Kétes követelések tartaléka	100.000	—
Debitori pe cont curent — Folyószámla adósok . .	7,679.101	20	Depuneri — Betétek :		
Debitori — Adósok	3,014.460	13	Depuneri de bancă — Takarékbetétek 11,026.750·84		
Imobile — Ingatlan	661.400	—	Creditori pe cont curent — Folyószámla betétek	4.832.200·86	15,858.951 70
			Creditori — Hitelezők	1,847.888	13
			Profit — Nyereség	305.437	18
	20,317.127	01		20,317.127	01

* Ez évi hozzájárulással Lei 740.000-re emelkedik.

Contul de profit și pierdere la 31 Decembrie 1925.

Pierdere — Veszteség

Veszteség-nyereség-számla 1925. december 31-én.

Profit — Nyereség

Salari și adaus de chirie — Tiszti fizetések	473.700	—	Profit transpus din anul 1924 — Nyereség áthozatal 1924. évről	20.096	46
Spese — Költségek	258.374	62	Interese — Kamatok	716.822	80
Impozite — Adók	255.333	—	Provisiuni și diverse — Jutalék és különféle . . .	1,215.510	96
Interese — Kamatok	659.585	42			
Profit — Nyereség	305.437	18			
	1,952.430	22		1,952.430	22

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1925. december 31-én

Miklós Béla s. k.
director — igazgató.

Bajna András s. k.
contabil — könyvelő.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE — IGAZGATÓSÁG:

Patrubány Miklós s. k.
presedinte — elnök.

Sáska Kajetán s. k.
vicepresedinte — alelnök.

Szabó György s. k.

Ferenczi István s. k.

Br. Vámos Nándor s. k.

Fuskás István s. k.
director general
vezérigazgató.

Dr. László Dezső s. k.

Dr. Gaál Endre s. k.

Lukács Antal s. k.

Angi István s. k.

Alexandru Christea s. k.

COMITETUL DE CENSORI — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Emil Precup s. k.
presedinte — elnök.

Dr. Péterffy Lőrinc s. k.

Dr. Ávéd János s. k.

Gáspár János s. k.

Csiby János s. k.

György Fazakas András s. k.

Nagy Ákos s. k.
contabil autorizat
könyvszakértő.

Ágoston Ágoston

Esomafalva

vas, fűszer, porcellán, divatáru
és singes kereskedése
Eszti termény nagpraktár.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

marosvásárhelyi fiókintézete

TRG.-MUREȘ

Foglalkozik a bankügyletek minden ágával.

Merza és Bocsánczi

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.

Magazin de modă bărbă-
tească și de mode de dame.

Női- és férfidivat üzlete.

Fondat 1850

Alapítva 1850

Berecz Márton vasüzletében kapható:

mindenféle gazdasági cikk, épület és butorvasalás,
ekék, csákányok, fejszék, kályhák és minden vas-
szakmába vágó áruk. Állandó nagy raktárkészlet.
A legolcsóbb napiárak.

Részletfizetés!

ENGEL JEREMIÁS

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.

Szállit **ETERNIT-Pala-tetőket**
diszes kivitelben.

BOHN-féle zsombolyai 253 patent eszerép
állandóan raktáron.

Varrógépek, kerékpárok, hangszerek és alkatré-
szek legolcsóbb beszerzési forrása.

Ingyenes varrógéphemző és szabászati tanfolyamok.

Ügynökök díjaztatnak.